వ్యాసుని వ్రాయసకాడు

...సభట్టారకుడు ఆనందంతో ఒక్కసారిగా ఉబ్బి తబ్బిబ్బైపోయినాడు. 'ఈనాటికిగదా నేను చేసిన తపస్సంతా ఫలించింది!' అని లోలోపల ఎంతైనా మురిసిపోయాడు. మళ్ళీ తనకెదురుగా ప్రత్యక్షమైన బ్రహ్మదేవుని చూసి, "నేను కలగంటున్నానా? మేలుకొన్నానా?" అని రెండు మూడు మారులు కన్నులు నులుముకొన్నాడు. తనకెదురుగా ప్రత్యక్షమైనది సాక్షాత్తు చతుర్ముఖుడే! ఇంక సందేహమేమీ లేదు.

వెంటనే ఆయనకు అర్ఘ్యపాద్యాదులతో షోడశోపచార పూజ చేసి సభక్తికంగా సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు.

కమలాసనుడు వ్యాసుని భుజాలపై మెల్లిగా తట్టి, "లే నాయనా! నీ సత్సంకల్పం ఫలిస్తుందిలే" అన్నాడు. వ్యాసుడు లేచి బ్రహ్మదేవుని పాదాలకు దగ్గరగా కూర్చున్నాడు.

అయినా, వ్యాసునికి సంతృప్తికలగలేదు. తన లోలోపలి మనోరథాలన్నీ బ్రహ్మదేవునికిలా నివేదించుకొన్నాడు.

"చరాచర ప్రపంచానికంతటికీ సృష్టికర్తలైన తమరు సకలప్రాణి కోటి మనోభావాలున్న కరతలామలకాలే గదా! ఐనా అజ్ఞానచాపల్యం వల్ల ఏదో విన్నవించుకొంటున్నారు. నా అపరాధం క్షమించాలి!...

"నా వంశీయులైన భారతవీరుల మహత్తర గాథ స్మరించినపుడు నాలో అపారమైన కరుణ, భరింపరాని వేదన, దృఢమైన ధర్మపరిరక్షణ శ్రద్ధ మొదలైనవెన్నో భావాలుద్భవించి తలమునకలవుతుంటాయి. ధర్మ సంగ్రహార్థమై ఆ గాథ యావత్తూ భారతేతిహాసంగా రచించవలెననే సంకల్పం కలిగి, అది నా తీవ్ర తపశ్చర్య కనేక విధాలుగా అంతరాయం కలిగిస్తున్నది, ఈ విధమైనటువంటి అంతరాయం ఎన్నడున్నూ నేను కన్నదీ కాదు, విన్నదీ కాదు. ఏమి చేయుటానికిన్నీ పాలు పోదు. ఈ అంతరాయ రహస్యం అవగాహన చేసుకుందామనే జిజ్ఞాసతోనే—"

దీనికి చతుర్ముఖుడొక్క చిరునవ్వు నవ్వి—

"నాయనా! ఈ నీ ఇతిహాస నిర్మాణం నీ తపశ్చర్య కెంతమాత్రమూ అంతరాయం కానేరదు" అన్నాడు.

వ్యాసుడు ఆశ్చర్యం పట్టలేక ఆయనవైపదేవిధంగా తిలకించాడు.

"మహర్షీ! ఈ ఇతిహాసరచన నీవు చేసే తపశ్చర్య కన్నా మహత్తరమైన తపశ్చర్య సుమా" అన్నాడు సృష్టికర్త తిరిగి ఇంకొకమారు.

సాత్యవతేయుడాయన మాటలకు క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. వెంటనే వ్యాసుని పెదవులపై చిరునవ్వులు చిందులు దొక్కాయి.

"అవును! నా జ్ఞాన నేత్రం వికసిస్తున్నది. నేను తెలియక ఏమేమో ప్రేలాపించాను. మన్నించవలసింది" అన్నాడు.

పిమ్మట అతడు కనురెప్ప వేయకుండా బ్రహ్మదేవుని ఫాలభాగంపై తనదృష్టి నిలిపి తిరిగి ఇలా నివేదించాడు.

"ఈ మహాభారత గాథ చాలావరకు నా చర్మచక్షువులకు ప్రత్యక్షంగానే జరిగింది. అయితే ఆ ప్రత్యక్షంగా జరిగినటువంటి కొన్ని సంఘటనలు అజ్ఞేయములైన ఆయా భారతవీరవరేణ్యుల మనోవృత్తులు కొన్ని కొన్ని నాకింకా దృశ్యాదృశ్యంగానే ఉండిపోతున్నాయి. అవి అవగాహన కానిదే నా ఇతిహాస నిర్మాణ సంకల్పం నెరవేరదు. స్వయముగా మానవుల మనోవృత్తులుద్భవింపజేసి, జగద్రూపక సూత్రధారులైన మీ అపార కరుణా కటాక్షం కించిత్తు నామీద ప్రసరిస్తే తప్ప నా సంకల్పం సాకల్యంగా నెరవేరదేమోననే సంశయం నన్ను వేయివిధాల వేధిస్తున్నది" అని మహర్షి ఇంకా ఏమేమో చెప్పబోయాడు. కమలాసనుడతని మాటలకు అడ్డు వచ్చి ఇలాగ ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చాడు.

"సాత్యవతేయా! సంకీర్ణములైవున్న చతుర్వేదాలనున్ను స్వయంగా విభజించి, లోకానికి వేదజ్యోతి ప్రసాదించి, వేదవ్యాసుడనే ప్రతిష్ఠ పొందినవాడవుగదా! ఎందుకయ్యానీకింత బేలతనము! స్వయంగా నీవనేక విషయాలు తెలిసివుండిన్నీ, పెద్దల యెడల వినయము కనబరచవలెననే భావంతోనే ఈ విధంగా వేడుకుంటున్నావు! అయినా భారత సంహిత కల్పనా సమయంలో నాకు గూడా అజ్ఞేయంగా ఉండిపోయినటువంటి అనేకమైన జీవరహస్యాలు నీకళ్ళ ఎదుటనే ప్రత్యక్షం కాగలవు! తిరిగి ఆ భారత గాథ యావత్తూ నీ విజ్ఞాన నేత్రం ఎదుట ఇంకొకసారి జరిగిపోతున్నట్టుగానే— వర్తమాన రూపంలోనే అనుభూతం కాగలదు! లే భారత సంహిత రచనకు ఉపక్రమించుమహాకవీ!"

ఉరుములు ఉరిమినట్లు వినబడిన సృష్టికర్త వాక్యాలకు వేద వ్యాసుడు విస్మితుడై అలాగే తదేక దృష్టితో ఆయనకేసి తిలకిస్తూ ఉండిపోయాడు. సాత్యవతేయుని ముఖంలో సందేహచ్ఛాయ ఇంకా అలాగే చూచాయగా పొడగట్టింది.

చతుర్ముఖుడతనికేసి, "ఏమిటి నాయనా! ఇంకా నీ సందేహం!" అన్నట్టు చూశాడు. వేదవ్యాసుడు కొంచెం సందేహిస్తూ తనమనో భావం ఈ విధంగా తెలుపుడు చేసుకున్నాడు.

"నేను ఏమని విన్నవించుకొన్నా ఏదో విధంగా తమ యెడల అపచారం చేస్తున్నట్లే భాసిస్తున్నది. మరి తమ కింక ఏమని విన్నపం చేయగలను?"

పద్మగర్భుడొక్కసారి పకాలున నవ్వి, ఎంతో ఆప్యాయంగా అతన్ని దగ్గరికి తీసుకొని, "నీ లోకజ్ఞత పరిశీలించిన కొద్దీ నాకెంతో ముచ్చట కలుగుతున్నది... ఈ ఉపచార వాక్యాలకేమిగాని సంగ్రహంగా సందేహంతెలియజెయ్యవయ్యా!" అన్నాడు.

మహర్షి మళ్ళీ తన ఫాలం మీద రెండు చేతులు కమలముకుళంగా జోడించి, అంజలి ఘటించి మెల్లిగా ఇలాగ విన్నవించుకున్నాడు:

"భారత సంహితవిషయం స్మరించేవారికి హృదయం పొంగి పరవశ్యం తొక్కుతున్నది. ఎన్నెన్ని చిత్ర విచిత్ర ఘట్టాలు! ఎన్నెన్ని రోమహర్షణ సంఘర్షణలు! అవన్నీ శ్లోక వాహినులై, వెల్లువలై నా హృదయంలో ప్రవహిస్తున్నవి. విద్యుద్వేగంతో నా భావనాలోకంలో ఆవిర్భవించే ఆ శ్లోకాలన్నీ తిరిగి ఇట్టే విస్మృతి కుహరంలోనికి వెళ్ళిపోతున్నవి. ఆ శ్లోకాలన్నీ శీఘ్రంగా లిఖించే దివ్యలేఖకు లెవరైనా లభిస్తే బాగుండునే అనుకుంటున్నాను— పోనీ వైశంపాయునికి గానీ, పైలునికి గానీ, మిగిలిన శిష్యులకు గానీ అవి చెబుదామా అంటే— వారింకా దర్భకర్రలు కూడా తిన్నగా తుంచలేని పసివాళ్ళేకదా! ఈ విధమైన డోలాందోళంతో నా మనస్సు బొత్తిగా వశం తప్పిపోతున్నది. తత్రాపి జరాభారం కూడా కొంచెం మితిమీరుతున్నదన్న భయం వేధిస్తున్నది!"

"మహాగణాధిపతిని ధ్యానించుకో! ఆయన సర్వ విఘ్న వినాశ! సమస్త సందేహాలూ, అంతరాయాలూ ఆయన దర్శనమాత్రం చేతనే నివృత్తి అయిపోగలవు! నీ సత్సంకల్పం సాక్షాత్తు సరస్వతీ సంకల్పమే అన్న విషయం విస్మరించకు. నాయనా! నీవు కేవలం నిమిత్త మాత్రుండవే సుమా!"

అని అభయం ఇస్తూనే కమలాసనుడక్కడనే అంతర్హితుడైనాడు.

మహర్షి మరునాడు ప్రాతఃకాలవేళ భాగీరథీ తీరాన

నిశ్చలంగా గణాధిపతిని ధ్యానిస్తూ ప్రశాంత భావం వహించాడు.

హిమవత్పర్వత సమీపంలో— ఆ మహర్షి ఆశ్రమంలో ఉన్న అంతేవాసులంతా ఆయన ధ్యాననిష్ఠ చూసి విస్తుపోయి రెప్పపాటు లేకుండా నిలబడిపోయారు. శీతకాలం లేతలేత సూర్యకిరణాల కాంతిలో గంగానదిఇసుక తిన్నెలంతా ఒక బంగారు తిన్నెలా తళతళ మెరిసింది. పక్కనే నదిలో ప్రతిఫలిస్తున్న తెల్లని తెల్లపువ్వులు కూడా ఆ ఎర్ర ఎర్రని వెలుగుల్లో ఆహితాగ్ని హోమ జ్వాలల్లా వెలిగాయి. మహర్షి తలపై పెనవేసుకున్న జడలేవో ఆ అరుణకిరణాలేవో తిన్నగా తెలియడం లేదు! ఆయన ధరించిన కృష్ణమృగ చర్మంపై నల్లనల్లని చుక్కలు మాత్రమే ఆ పైడి వెలుగుల్లో కొంచెం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆ ప్రశాంత వేళలో పిల్లగాలులు కూడా అలసిసొలసిపోయిన తరంగాలమీద తలలు వాలుస్తున్నట్లుగా మందగించిపోయాయి. ఇంతవరకూ నదీతీరంలో కెరటాలలో ఉయ్యాలలూగుతున్న హంసమిథునాలూ కూడా తమ రెక్కల్లో పందుపగడాలు ముక్కులు దాచుకొని, పరమ హంసల్లా ధ్యానముద్రలో మునిగిపోయాయి. అవి అన్నీ ఆ మహర్షి ఎదుట వెయ్యి రేకుల తామరపువ్వుల్లా తేలాయి.

ఇంతలో వ్యాసమహర్షి శరీరం అంతా ఒక్కసారిగా గగుర్పొడిచింది. ఆనంద భాష్పాలు రెండు కళ్ళల్లోనూ నిండిపోయి చెంపలమీద జలజలా రాలాయి. అతని కెదురుగా విఘ్నేశ్వరుడు పన్నెండేండ్ల బాల కుమారుడులా ప్రత్యక్షమైనాడు!

పార్వతీదేవికి ఆడపిల్లలు లేకపోవడం వల్ల వినాయకుణ్ణే ఒక బాలికలా అలంకరించిందో ఏమో! గణేశ్వరుని రెండు చెవులచివర రెండు ఎర్రతామర పువ్వులు జూకాల్లా వేలాడుతున్నాయి! అసలే చిన్నవిగా ఉన్న ఏనుగ కళ్ళకు నల్లని కాటుక పెట్టడం వల్ల అవి కొంచెం విశాలంగా కనిపిస్తున్నాయి. కంఠంలో చిరుబొజ్జదాకా వేలాడే ముత్యాల హారాలు, కాళ్ళకు బంగారు గజ్జెలు, నుదుటిమీద చిన్న చంద్రవంక!

ఆ విధంగా ఎదురుగా సుఖాసీనుడై ప్రత్యక్షమైన బాలగణేశ్వరుని చూసేసరికి వ్యాసుని మనస్సు బాగా కుదుటపడింది. ఆ సమయంలో ఆ ఇసుక తిన్నెలో పూజా ద్రవ్యాలు లభించకపోవడం వల్ల మహర్షి వేద మంత్రాలతోనే సంగ్రహంగా శివకుమారునికి పూజ చేసి తన మనోరథం సవినయంగా విన్నవించుకొన్నాడు.

"భారత మహాసముద్రం తరించడానికి దేవరవారి లేఖిని నాకొక చిన్న నౌక!" అన్నాడు.

విఘ్నేశ్వరుడు మహర్షి కేసి క్షణకాలం నిశిత వీక్షణం ప్రసరింపచేసి, గంభీరంగా ఇలాగన్నాడు. "అయితే— నా లేఖిని నిరంతరాయంగా సాగిపోవలెను. అది నిలిచిన ఉత్తర క్షణంలోనే దానితో బాటు నా సాహాయ్యమున్ను నిలిచిపోగలదు!" అన్నాడు.

మొట్టమొదట పసిబాలకునిలా ప్రత్యక్షమైన పార్వతీ కుమారుని సందర్శించగానే వ్యాసుడు కొండంత ధైర్యం పొంది ఆయన నాలుగు చేతులకూ పూర్తిగా పని కల్పించవచ్చునని ఎంతో ఉత్సాహపడ్డాడు. కాని వినాయకుని మాటలు వినేసరికి ఆయన ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు నిలిచిపోయాయి.

కొంచెం సేపాలోచించుకొని "అయితే ఒక్క చిన్న మనవి. తమకనవసరంగా కాలహరణం కానీయమగానీ, నా శ్లోక పరంపర పరమార్థం పూర్తిగా ఆకళించుకోకుండా తమ రచి లిఖించడం మాత్రం న్యాయం కాదు!" అన్నాడు.

విఘ్నేశ్వరుడు మళ్ళీ క్రీగంటితో మహర్షి కళ్ళలో లోతులు గ్రహించుకొని, "అవునవును! న్యాయం. కాదు!" అన్నట్టు చిరునవ్వులు చిందింపజేశాడు.

మరునాటి ప్రభాతవేళ భారత సంహితరచన ప్రారంభం అయింది. వ్యాస శిష్యులు సేకరించగలిగినన్ని తాళపత్రాలు సంపాదించి గుట్టలుపోశారు. మహర్షి ముఖతః వేలాది శ్లోకాలు శరపరంపరల్లా వెలువడుతున్నాయి. పక్కనే సమాసీనులైన మహర్షులు, శిష్యులు, జపతపాలు విడిచివేసి ఆ అద్భుతం చూసి తన్మయులైపోతున్నారు.

ఇంతలో విఘ్నేశ్వరుని చేతిలో బంగారు గంటం గమనం మందగించింది. వ్యాసునికి ముచ్చెమటలు పోశాయి. గంటం నడక ఇంకామందగించింది. గణాధిపతి "ఏం మహర్షీ! నీ శపథం ఏమైంది?" అన్నట్టు అతనికేసి చూసి చిరునవ్వు నవ్వాడు. శిష్యులంతా దిగాలుపడిపోయారు.

మహర్షి భావనలో ఒక ఊహ మెరుపులా మెరిసింది. వెంటనే బ్రహ్మభేద్యమైన పది శ్లోకాలొక్కగుక్కలో ఏకరువు పెట్టాడు.

మొట్టమొదట, విజ్ఞానం అంతా మూర్తీభవించిన వినాయకునికి కూడా అవి కొరుకుడు పడలేదు! అయినా అవి జాగ్రత్తగా అవగాహన చేసుకొంటూ కొంచెం నెమ్మదిగా వ్రాశాడు. ఇంతలో వ్యాసుడు మరొక పదివేల శ్లోకాలు
మనస్సులోనే రచించుకొని ఏమీ ఎరగనట్టులాగే ఆ దివ్య లేఖకుని గంటం కేసి చూస్తున్నాడు.

ఇలాగే మధ్య మధ్య పణుగుల్లాంటి ఘట్టాల సాహాయ్యంతో వ్యాసుడు తన ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకుంటున్నాడు.

విఘ్నేశ్వరుడా మహర్షి అతిలోక ప్రజ్ఞకు తలపంకించి మందహాసం చేస్తూ—

"మహర్షీ, నా అంతటి వ్రాయసకాని లేఖినికి కూడా నీ అర్థ బలం వల్ల, నీ ప్రజ్ఞవల్ల అంతరాయం కలిగించావే! సాధు! సాధు" అన్నాడు.

వ్యాసుడు సవినయంగా తన రెండు చేతులూ జోడించి, తలవంచి "ఎంతమాట! దేవరవారంతరాయం
కలిగించకపోవడం వల్లనేగదా, నా ప్రజ్ఞాబలం పనిచేసేది!"
అన్నాడు.

వినాయకుడు గంటం నిలిపి, సగౌరవంగా వ్యాసుని కేసి చూసి—

"హాహా! ఎంతటి మాటకారివయ్యా! మహాకవీ!" అని మెల్లిగా బొజ్జ నిమురుకుంటూ ఒక్కసారిగా కలకల నవ్వాడు!

మట్టూరా ఉన్న రుషిగణం ఆనంద కోలాహలం మిన్ను ముట్టింది!

శ్రీ గణపతి శాస్త్రి